

Nygdal Sogns Berettigelse til at nyde godt af Legatet blev der fra denne Side anført:

at det er stiftet „til Minde om de lykkelige Dage, Testatrix og hendes afdøde Mand har levet i dette Sogn“. Testatrix og hendes Mand eiede og boede imidlertid paa Hovedgaarden Odden, der er beliggende i Nygdal Sogn,

at de i Testamentet omtalte 5 Td. Rug og 5 Td. Byg til Sognets Fattige saavel i Fru Ubbes levende Live, som efterat Testamentet var traadt i Kraft, af de indfattede Rentenydverfer blev uddelte til Fattige saavel af Nygdal som af Bjergby Sogn, hvad der kan konstateres af Fortegnelser i Sognets Kirkebøger,

at Fru Ubbes Testamente er affattet ikke i Jylland, men efter hendes Fraskytning fra Odden under hendes Sygdom og umiddelbart før hendes Død i Kjøbenhavn af med de lokale Forhold og Stebbetegnelser ubekjendte Personligheder, samt

at „Bjergby Sogn“ i Testamentet meget vel kan tænkes benyttet som ensbetydende med Bjergby Pastorat, altsaa omfattende begge Sognene.

Efter resultatløse Forhandlinger mellem Sognene blev den af Stiftsøvrigheden foreslaaede Fundats for Legatet under 16de December 1869 allerhøist konfirmeret gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet som et Legat til Fordel for de Fattige i Bjergby Sogn. Det fortjener imidlertid her at bemærkes, at den daværende Generalprokurør, hvis Erklæring over Sagen var bleven indhentet forinden Konfirmationens Meddelelse, indtalte, at der vel ikke ved Konfirmationen paa Fundatsen burde foretages nogen Forandring i Testamentets tydelige og klare Ord, hvorimod det maatte være overladt til Nygdal Sogn at gjøre sin formentlige Ret efter Testamentet gjældende, hvori Konfirmationen paa Fundatsen ikke vilde være Sagnet til Hinder.

Efterat det ommeldte Spørgsmaal om Berettigelsen til Andel i Legatet siden Fundatsens Konfirmation har været en stadig Gjenstand for Forhandlinger mellem de 2 Sogne, er man nu i Nygdal Sogn kommen til det Resultat, at man vil søge en Afgjørelse af Spørgsmaalet ved Domstolene, og samtlige Sognets Hartkornseiere have i den Anledning forenet sig om at søge Sagen gennemført.

Der møder imidlertid her den Vanskelighed, at Nygdal Sogn ikke udgjør nogen selvstændig Kommune men ifkun en Del af den samlede Bjergby-Nygdal Kommune og som Følge heraf savner et Organ, der under den paatænkte Retsdag mod Legatets Bestyrelse kan gjøre sig til Talsmand for Nygdal Sogns særlige Interesser paa dette Punkt ligeoverfor Bjergby Sogn, Interesser, som den samlede Kommunes Sogneraad — henset til, at sammes Majoritet repræsenterer sidstnævnte Sogn — dels ikke er villig

til, dels ikke — selv ikke under Forudsætning af, at Nygdal Sogn var syldigt repræsenteret i Forsamlingen — kunde anses som kaldet til at hævde.

Den saaledes paaapegede Mangel have Nygdal Sogns Hartkornseiere henvendt sig til Justitsministeriet med Anmodning om at søge afhjulpen, idet Andragerne i dette Niemed have anholdt om, at der maa blive givet de paagjældende tvende Sogne juridisk Selvstændighed til for denne Sags Bedkommende at vælge en Repræsentant til at reise og modtage Sagsmaal i det opstaaede Strids-spørgsmaal om Fortskaaelsen og Fortolkningen af Fru Ubbes Testamente, eller ialfald, at der ved Justitsministeriets Foranstaltning bestikkes en god Mand for hvert Sogn til at reise eller modtage Sagsmaal paa sit Sogns Vegne.

Da imidlertid en Foranstaltning af den førstnævnte Art maatte betragtes som liggende udenfor Justitsministeriets Omraade, henvendte man sig, idet man gik ud fra, at Spørgsmaalet om, mod hvem Sagsmaalet skulde anlægges, ikke krævede særegne Foranstaltninger, til Indenrigsministeriet med Hensigt, om dette maatte se sig istand til at bevirke, at der for det paagjældende Unliggendes Bedkommende gaves Nygdal Sogn en saadan selvstændig Stilling, at et med Beføjelse til at optræde som Sagsøger udrustet Organ for Varetagelsen af dette Sogns særlige Interesse paa det nævnte Punkt overfor Bjergby Sogn derved blev tilveiebragt, samt i bekræftende Faald at foretage de i saa Henseende fornødne Skridt. I Gjenfald paa denne Henvendelse har Indenrigsministeriet imidlertid meddelt, at dette Ministerium savner Hjemmel til at træffe nogen Foranstaltning i den anførte Henseende.

Under disse Omstændigheder formaar Justitsministeriet ikke at indse, at der aabner sig nogen anden Vej til at forhjælpe Andragerne til at se det omstridte Spørgsmaal gjort til Gjenstand for Domstolenes Prøvelse end ved, at der bestikkes et Forsvar for bemeldte Annerfognet med den fornødne Bemyndigelse til paa Sognets Vegne at reise en saadan Retsdag. Et saadant Skridt frembyder sig ganske vist som noget usædvanligt, men finder formentlig sin fulde Berettigelse i Hensynet til, at Sagen, der efter det anførte ikke savner Udfigt til at naa et for Nygdal Sogn gunstigt Resultat, dreier sig om for Sagnet at erholde Andel i en aarlig Legatnydelse af ikke mindre end ca. 2,000 Kr. aarlig.

Justitsministeriet har imidlertid med Føie troet at kunne nære Tvivl om, hvorvidt Administrationen har det i sin Magt at foretage et Skridt som det tilsigtede, og man har i Betragtning heraf udarbejdet det foranstaaende Lovforslag, der gaar ud paa at tildele Justitsministeriet den fornødne Bemyndigelse i den anførte Henseende.